

China

De zijdekaravaan

8 lessen rondom de zijdekaravaan

Vakgebied:

Beeldende Vorming - Muziek

Lesduur:

60-90 minuten per les

Pagina 1

Colofon

De zijdekaravaan

China

- De zijdekaravaan -

Inleiding

Tijdens deze lessenserie volgen de kinderen de zijdekaravaan op haar trektocht door China.

Doelstellingen

Les 1: Introductie zijdekaravaan (aardrijkskunde/geschiedenis)

1. De leerlingen maken kennis met Marco Polo en zijn reis.
2. De leerlingen weten wat de zijdekaravaan is.
3. De leerlingen weten wat ze in de lessenserie gaan doen; de kinderen verdelen zich in groepen.

Les 2: Beeldende vorming

1. De leerlingen kunnen afbeeldingen van de zijdekaravaan en het Chinese landschap waar de karavaan doortrekt, verwerken in eigen beeldend werk.
2. De leerlingen kunnen van papier-maché dieren en/of mensen maken.
3. De leerlingen kunnen technieken gebruiken om in 3D of 2D een decor te maken van de stad Xi'an.

Les 3: Beeldende vorming

1. De leerlingen kunnen afbeeldingen van de zijdekaravaan en het Chinese landschap waar de karavaan doortrekt, verwerken in eigen beeldend werk.
2. De leerlingen kunnen van papier-maché dieren en/mensen maken.
3. De leerlingen kunnen technieken gebruiken om in 3D of 2D een decor te maken van de Gele Rivier.

Les 4: Muziek

1. De leerlingen weten welk soort muziek er past bij de Chinese cultuur.
2. De leerlingen maken aan de hand van gekregen woorden een karavaanlied.
3. De leerlingen kunnen dit lied met muziekinstrumenten begeleiden.

Les 5: Beeldende vorming

1. De leerlingen kunnen afbeeldingen van de zijdekaravaan en het Chinese landschap waar de karavaan doortrekt, verwerken in eigen beeldend werk.
2. De leerlingen kunnen met divers materiaal de aankleding voor de karavaan maken. Denk aan bagage, kleding en producten.
3. De leerlingen kunnen technieken gebruiken om in 3D of 2D een decor te maken van de Gobiwoestijn.

Pagina 2

Colofon

De zijdekaravaan

Les 6: Beeldende vorming

1. De leerlingen kunnen afbeeldingen van de zijdekaravaan en het Chinese landschap waar de karavaan doortrekt, verwerken in eigen beeldend werk.
2. De leerlingen kunnen met divers materiaal de aankleding voor de karavaan maken. Denk aan bagage, kleding en producten.
3. De leerlingen kunnen technieken gebruiken om in 3D of 2D een decor te maken van de Hoogvlakte van Tibet.

Les 7: Taal/muziek

1. De leerlingen zijn in staat om zich in te leven in een verhaal en dit verhaal af te schrijven.
2. De leerlingen kunnen dialogen in een verhaal beschrijven.
3. Bij keuze voor stripverhaal: de leerlingen kunnen het verhaal omzetten naar beelden en hier tekst (dialogen) bijvoegen.
4. Bij keuze voor uitbeelden: de leerlingen kunnen het verhaal omzetten naar bewegingen en hier tekst (dialogen) bijvoegen.

Les 8: Eindpresentatie zijdekaravaan

1. De leerlingen presenteren de zijdekaravaan aan publiek.
2. De leerlingen vertellen het bijbehorende verhaal in tekst en/of muziek.

Doelgroep

Deze lessen zijn bedoeld voor groep 5/6.

Vakken en Kerndoelen

Kerdoel 56:

De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Pagina

Les voor groep

5/6

45 minuten

Cultuur

Historie

Lesidee

Les 1: Introductie zijdekaravaan (aardrijkskunde/geschiedenis)

Introductie en inleiding

Introduceer het thema 'De zijdekaravaan trekt door China'. Lees als start van het thema het verhaal over Marco voor. (Zie bijlage, les 1). **Let op:** lees alleen het verhaal dat hoort bij les 1!

Kern:

Toon na het voorlezen van het verhaal een afbeelding van de stad Xi'an zien (Zie bijlage, figuur 1). Ga hierover in gesprek met de kinderen. Laat de kinderen zich inbeelden dat ze op de plaats van de foto zijn. Dit kan met behulp van de volgende vragen:

- Wat zie je ?
- Wat valt je op?
- Hoe zou je je voelen als je voor het gebouw zou staan?
- Wat zou je hier kunnen horen?
- Waar zou je benieuwd naar zijn?

De kinderen kunnen dit eventueel opschrijven.

Koppel het gesprek over de stad Xi'an aan het verhaal van Marco.

Deel de kaart van de zijderoute uit en laat de leerlingen de stad Xi'an opzoeken (Zie bijlage, figuur 2). **Let op:** de leerlingen moeten deze kaart bewaren, de route wordt per les gevolgd!

- Hoe denken ze dat de zijdekaravaan er uit ziet? Wat hebben de mensen in de karavaan allemaal bij zich?
- ➔ De leerlingen kunnen dit weten uit het verhaal!

Maak op het bord een woordweb om alle informatie/ideeën van de kinderen bij elkaar te verzamelen.

- ➔ Zorg ervoor dat u het woordweb opslaat, dit komt terug in de volgende les.

Vertel kort hoe de lessenserie gaat verlopen en leg uit wat de rol is van de lessen beeldende vorming en muziek.

Vraag aan de kinderen wat ze zouden willen maken. Ze kunnen kiezen uit twee groepen:

1. De Schildersgroep

Deze groep maakt het decor (de omgeving). Iedere les is er een ander decor, omdat de karavaan weer verder trekt en langs andere plaatsen trekt. Het is de bedoeling dat het decor een achtergrond vormt voor de karavaan.

2. De Karavaangroep

De karavaangroep is verantwoordelijk voor het ontwerpen van de karavaan. Denk daarbij aan de kamelen, ezels, ossen, mensen en de details van de karavaan.

→ gebruik de inspiratie van de kinderen!

In les 2 volgt een uitgebreidere uitleg, dit is een korte uitleg, zodat de kinderen een idee hebben wat ze kunnen kiezen.

Maak met de kinderen een groepsindeling. Sla deze op, zodat deze in les 2 klaar staat.

Afsluiting

Vraag aan de kinderen of ze thuis verder na willen denken over het onderwerp. Ook kunnen ze afbeeldingen rond het onderwerp verzamelen en meenemen. Zorg voor enthousiaste betrokkenheid!

Les 2: Beeldende vorming

Introductie en inleiding

1. Laat opnieuw een foto zien. (Zie bijlage, figuur 3).
De kinderen beelden zich in dat ze op de plaats van de foto zijn. Dit kan met behulp van de volgende vragen:
 - Wat zie je?
 - Wat valt je op?
 - Wat zou je voelen als je daar zou staan?
 - Wat zou je dan horen?
 - Waar zou je benieuwd naar zijn?
2. Lees daarna als introductie een stuk van het verhaal voor. (Zie bijlage, les 2).
3. Zoek de mindmap van les 1 op en herhaal kort hoe de zijdekaravaan en de stad Xi'an eruit zien.
4. Toon de groepsverdeling van de vorige keer.

Kern

Start met de uitleg voor de decorgroep en de karavaangroep.

Marco is in de stad Xi'an, zijn karavaan moet gereed gemaakt worden voor de grote reis. Help mee!

1. De karavaangroep: deze groep maakt de karavaan van Marco Polo.
 - Zorg dat de benodigde materialen klaarliggen. (zie bijlage, materialenlijst, les 2)
 - Zorg dat de karavaangroep zich onderling verdeelt zodat er genoeg kamelen en enkele paarden/ossen/ezels/mensen gemaakt worden.
 - Bespreek hoe groot de karavaan wordt (aantallen en afmetingen van de dieren en de mensen).
 - Zorg ervoor dat de leerlingen die de mensen maken samenwerken met de leerlingen die de dieren maken. (Hoe zit Marco op zijn paard?)
 - Demonstreer de technieken van het werken met papier-maché. (Zie bijlage, les 2).
Tip: kopieer deze bijlage voor de leerlingen.
 - Bespreek met de leerlingen wat het eindresultaat van de les is, namelijk een eerste opzet van de kamelen/paarden/ossen/ezels/mensen van papier-maché.

2. De decorgroep: deze groep gaat het decor (de omgeving) van de karavaan maken.
 - Zorg dat de benodigde materialen klaarliggen. (zie bijlage, materialenlijst les 2).
 - Zorg dat de decorgroep zich onderling verdeelt zodat er 2D en 3D gewerkt wordt, die de achtergrond en de ondergrond voor de karavaan maken.
 - Het decor moet genoeg ruimte bieden aan de karavaan.
 - Zorg ervoor dat de leerlingen die 3D werken en de leerlingen die 2D werken met elkaar samenwerken (kleur, omgeving).
 - Bespreek enkele belangrijke technieken die gebruikt kunnen worden. (Zie bijlage, les 2).
Tip: kopieer deze bijlage voor de leerlingen.
 - Bespreek met de leerlingen hoe het decor er uit moet komen te zien. Welk beeld hebben de leerlingen bij de stad Xi'an? Zorg dat er voldoende afbeeldingen klaarliggen, zodat de leerlingen zich een beeld kunnen vormen.
 - Bespreek met de leerlingen wat het eindresultaat van deze les moet zijn: het decor van de stad Xi'an is af.

Tips:

- Zorg ervoor dat de leerlingen voldoende materialen en ideeën hebben om mee aan de slag te gaan.
- Denk aan het meenemen van boeken/afbeeldingen over China, waaruit de leerlingen ideeën kunnen opdoen.
- Geef gelegenheid om naar afbeeldingen van een Chinese stad/kamelen en dergelijke te zoeken, of zorg ervoor dat u zelf afbeeldingen ophangt.

Afsluiting

Bespreek met de leerlingen hoe het werken is gegaan.

- Laat enkele resultaten zien.
- Wat heeft de decorgroep van de karavaangroep gezien?
- En wat heeft de karavaangroep van de decorgroep gezien?
- Hoe zou Marco's reis verder gaan? Maak de leerlingen enthousiast!

Les 3

Introductie en inleiding

1. Laat als eerste een foto zien. (zie bijlage, figuur 4)
De kinderen beelden zich in dat ze op de plaats van de foto zijn.
 - Wat zie je?
 - Wat valt je op?
 - Wat zou je voelen als je daar zou staan?
 - Wat zou je dan horen?
 - Waar zou je benieuwd naar zijn?
2. Maak de leerlingen nieuwsgierig naar het vervolg van Marco's reis. Hoe zouden ze verder gaan? Lees daarna als introductie een deel van het verhaal voor. (zie bijlage, les 3)
3. Kijk u terug naar wat er de vorige les bereikt is door de resultaten van de decorgroep en de karavaangroep kort te bespreken. Waar gaan we vandaag mee verder?

Kern

Start met de uitleg wat de karavaangroep en de decorgroep vandaag gaan doen:

- Karavaangroep: deze groep gaat verder met de dieren van de karavaan.
- Zorg dat de benodigde materialen klaarliggen. (zie bijlage, materialenlijst les 3)
- Ga verder met het maken van de karavaan. Gebruik daarbij de papierpulp.
- Zorg ervoor dat de leerlingen die de mensen maken samenwerken met de leerlingen die de dieren maken. (Hoe zit Marco op zijn paard?)
- Laat de leerlingen het instructieblad gebruiken dat de leerlingen de vorige les hebben gekregen.
- Bespreek met de leerlingen wat het eindresultaat van deze les moet zijn: het afmaken de van kamelen/paarden/ossen/ezels/mensen van papier-maché.
- Decorgroep: deze groep gaat aan de slag met het decor van de reis van vandaag.
- Zorg dat de benodigde materialen klaarliggen. (zie bijlage, materialenlijst les 3).
- Zorg dat de decorgroep zich onderling verdeelt zodat er 2D en 3D gewerkt wordt (achtergrond en ondergrond voor de karavaan).
- Het is belangrijk dat er in het decor genoeg ruimte is voor de karavaan.
- Zorg ervoor dat de leerlingen die 3D werken en de leerlingen die 2D werken met elkaar samenwerken (kleur, omgeving).
- Laat de leerlingen het instructieblad gebruiken dat de leerlingen de vorige les hebben gekregen.

- Bespreek met de leerlingen hoe het decor er uit moet komen te zien. Welk beeld hebben de leerlingen van de Gele Rivier? Zorg dat er voldoende afbeeldingen zijn zodat de leerlingen zich een beeld kunnen vormen.
- Bespreek met de leerlingen wat het eindresultaat van deze les moet zijn: het decor van de Gele Rivier is af.

Afsluiting

Bespreek met de leerlingen hoe het werken is gegaan.

- Laat enkele resultaten zien.
- Wat heeft de decorgroep van de karavaangroep gezien?
- En wat heeft de karavaangroep van de decorgroep gezien?

Hoe zou Marco's reis verder gaan? Maak de leerlingen enthousiast!

Les 4 De karavaanmuziek

Introductie en inleiding

Vertel dat er in deze les geen beeldende vorming aan de orde komt, maar dat we in deze les met de hele klas het karavaanlied gaan maken. Lees deel 4 van het verhaal voor, laat ook direct figuur 5 zien (zie bijlage).

Vraag de kinderen om voor zichzelf te bedenken welke geluiden en welk muziektekst er past bij het verhaal tot nu toe. Het mag over het hele verhaal gaan, wat ze tot nu toe gehoord hebben, het mag ook specifiek over het verhaal van vandaag gaan. Ze schrijven hun ideeën op een blaadje. Laat ze daarna kort uitwisselen in groepjes.

Gebruik het lied 'Hoy yuk' (zie bijlage, les 4) als basis voor de melodie. Dit lied staat in de pentatonische toonladder. Dat betekent dat de leerlingen met de noten die in het lied worden gebruikt, naast de melodie kunnen improviseren, zonder dat het vals klinkt, omdat er geen halvetoonsafstanden in zitten. De noten waarmee de kinderen rondom het lied op hun eigen instrumenten kunnen improviseren zijn: c, d, e, g en a.

Kern

Met de informatie van de kinderen kan het lied gemaakt worden. De melodie voor het lied is de melodie van het lied 'Hoy yuk'.

1. Er is een groep die de tekst gaat schrijven, dit kunnen meerdere coupletten zijn.
Geef een aantal woorden die in de tekst moeten staan. Hiervoor kunt u de ideeën van de kinderen gebruiken. Woorden die er in ieder geval in moeten staan, zijn:
Reis, sjokken, kamelen (evt ook: ezels, ossen en paarden), karavaan, water, stad, zijde, lopen, stoppen, slapen, tent
2. Er is een groep die geluiden bedenkt die bij dit lied horen, maar ook bij de tekst passen. Dit passen ze toe als achtergrondgeluiden. Dit kan voor verschillende decors. Als ze melodie-instrumenten gebruiken, wijst u erop dat de kinderen gebruik moeten maken van de volgende noten: d, e, fis, a en b
3. Er is een groep die de melodie gaat instuderen, zodat deze gespeeld kan worden. Ook kan er met ritme-instrumenten worden gespeeld. In de bijlage bij les 4 staat welke ritme er moet worden gebruikt.

Les 4 De karavaanmuziek vervolg

De organisatie per groep:

Zorg dat groep 1 in een aparte ruimte zit. Dit kunnen beter niet teveel kinderen zijn. Laat ze een instrument meenemen, om te kunnen luisteren of de lettergrepen bij het ritme en de melodie passen.

Groep 2 moet goed afstemmen met de verschillende decors die ontworpen zijn. Ook kunnen ze zich inleven in de sfeer van het verhaal. En met de instrumenten en hun eigen lichaam achtergrondgeluiden kunnen maken.

Groep 3 moet in een andere ruimte dan groep 1, omdat er anders teveel lawaai is. Groep 2 kan evt. samenwerken met groep 3.

U kunt ervoor kiezen om halverwege de les, als de groepen al een eind zijn met het ontwerp, de groepen even bij elkaar te laten komen. Dan kunnen ze kijken of het klopt, eventueel nog iets veranderen en elkaar feedback geven. Een goede begeleiding is hier wel noodzakelijk! Het makkelijkst is het om de ruimte waar de instrumentspelers zijn te gebruiken voor dit tussenmoment.

Afsluiting

Als afsluiting komen de groepen bij elkaar en speelt groep 3 de ingestudeerde melodie. Groep 1, de tekstschrijvers, zingen mee. Groep 2 speelt de achtergrondmuziek mee en maakt hierbij gebruik van de pentatonische toonladder en eventueel maken ze gebruik van de muzikale mogelijkheden van hun eigen lichaam (zingen, fluiten, handen klappen etc.).

U vertelt dat het karavaanlied een belangrijke rol speelt bij de eindpresentatie van de hele karavaan met de decors.

Les 5 Gobiwoestijn

Introductie en inleiding

1. Als eerste laat u de foto zien. (Zie bijlage, figuur 6).
De kinderen beelden zich in dat ze op de plaats van de foto zijn.
 - Wat zie je? Wat valt je op?
 - Wat zou je voelen als je daar zou staan?
 - Wat zou je dan horen?
 - Waar zou je benieuwd naar zijn?
2. Maak de leerlingen nieuwsgierig naar het vervolg van Marco's reis. Hoe zouden ze verder gaan? Lees als introductie een deel van het verhaal voor. (Zie bijlage, les 5).
3. Kijk terug met behulp van de al bereikte resultaten van de decorgroep en de karavaangroep. Waar gaan we vandaag mee aan de slag?

Kern

Start met de uitleg wat de karavaangroep en de decorgroep vandaag gaan doen:

1. Karavaangroep: deze groep gaat verder met de dieren van de karavaan. Hoe?
 - Zorg dat de benodigde materialen klaarliggen. (Zie bijlage, materialenlijst les 5)
 - Deze les maken de leerlingen de dieren en de mensen van de karavaan af. Wanneer ze daarmee klaar zijn, maken ze een begin met de spullen die met de karavaan meegaan. Hierbij kan gedacht worden aan bagage, maar ook aan kleding van de mensen en de kleden van de dieren. Zorg hierbij voor voldoende afbeeldingen en informatie zodat de leerlingen zich er een beeld bij kunnen vormen. Laat de leerlingen voordat ze beginnen brainstormen met wat ze denken dat er allemaal bij de karavaan hoort.
 - Bespreek met de leerlingen wat het eindresultaat van deze les moet zijn: het afmaken van kamelen/paarden/ossen/ezels/mensen van papier-maché, een start met de spullen die bij de karavaan horen.
 - Decorgroep: deze groep gaat aan de slag met het decor van de reis van vandaag.
 - Zorg dat de benodigde materialen klaarliggen. (Zie bijlage, materialenlijst les 5).
 - Zorg dat de decorgroep zich onderling verdeelt zodat er 2D en 3D gewerkt wordt (achtergrond en ondergrond voor de karavaan).
 - Het is belangrijk dat er in het decor genoeg ruimte is voor de karavaan.
 - Zorg ervoor dat de leerlingen die 3D werken en de leerlingen die 2D werken met elkaar samenwerken (kleur, omgeving).

- Bespreek met de leerlingen hoe het decor er uit moet komen te zien. Welk beeld hebben de leerlingen bij de Gobiwoestijn Zorg dat er voldoende afbeeldingen zijn, zodat de leerlingen zich een beeld kunnen vormen.
- Bespreek met de leerlingen wat het eindresultaat van deze les moet zijn: het decor van de Gobiwoestijn is af.

Afsluiting

Bespreek met de leerlingen hoe het werken is gegaan.

- Laat enkele resultaten zien.
- Wat heeft de decorgroep van de karavaangroep gezien?
- En wat heeft de karavaangroep van de decorgroep gezien?

Hoe zou Marco's reis verder gaan? Maak de leerlingen enthousiast!

Les 6 Hoogvlakte van Tibet

Introductie en inleiding

1. Als eerste laat u de foto zien. (Zie bijlage, figuur 7).
De kinderen beelden zich in dat ze op de plaats van de foto zijn.
 - Wat zie je? Wat valt je op?
 - Wat zou je voelen als je daar zou staan?
 - Wat zou je horen?
 - Waar zou je benieuwd naar zijn?
2. Maak de leerlingen nieuwsgierig naar het vervolg van Marco's reis.
Hoe zouden ze verder gaan? Lees als introductie een deel van het verhaal voor. (Zie bijlage, les 6).
3. Kijk terug naar wat er de vorige les bereikt is door de resultaten van de decorgroep en de karavaangroep kort te bespreken. Waar gaan we vandaag mee verder?

Kern

U start met de uitleg wat de karavaangroep en de decorgroep vandaag gaan doen:

1. Karavaangroep: deze groep gaat verder met de dieren van de karavaan. Hoe?
 - Zorg dat de benodigde materialen klaarliggen. (Zie bijlage, materialenlijst les 6)
 - Deze les maken de leerlingen de dieren/mensen en bagage van de karavaan af. Zorg ervoor dat de hele karavaan, inclusief de aankleding gereed is. Laat de leerlingen wanneer er tijd over is extra dingen maken om de reis aan te kleden (huisjes, bomen etc.).
 - Bespreek met de leerlingen wat het eindresultaat van deze les moet zijn: het afmaken van kamelen/paarden/ossen/ezels/mensen en de aankleding van de karavaan.
2. Decorgroep: deze groep gaat aan de slag met het decor van de reis van vandaag. Hoe?
 - Zorg dat de benodigde materialen klaarliggen. (Zie bijlage, materialenlijst les 6).
 - Zorg dat de decorgroep zich onderling verdeelt zodat er 2D en 3D gewerkt wordt (achtergrond en ondergrond voor de karavaan).
 - Het is belangrijk dat er in het decor genoeg ruimte is voor de karavaan.
 - Zorg ervoor dat de leerlingen die 3D werken en de leerlingen die 2D werken met elkaar samenwerken (kleur, omgeving).
 - Bespreek ook met de leerlingen hoe het decor er uit moet komen te zien. Welk beeld hebben de leerlingen bij Hoogvlakte van Tibet? Zorg dat er voldoende afbeeldingen zijn zodat de leerlingen zich een beeld kunnen vormen.
 - Bespreek met de leerlingen wat het eindresultaat van deze les moet zijn: het decor van de Hoogvlakte van Tibet is af.

Afsluiting

Bespreek met de leerlingen hoe het werken is gegaan.

- Laat enkele resultaten zien.
- Wat heeft de decorgroep van de karavaangroep gezien?
- En wat heeft de karavaangroep van de decorgroep gezien?

Hoe zou Marco's reis verder gaan? Maak de leerlingen enthousiast!

Les 7

Introductie en inleiding

Het doel voor deze les is dat de kinderen het verhaal op hun eigen manier afmaken. Ze moeten hiervoor gebruik maken van de dialoogvorm.

Lees het begin van het verhaal voor, dat hoort bij les 7. De laatste regel is een regel, die ervoor zorgt dat de afloop nog allerlei kanten op kan gaan. Het is de bedoeling dat de kinderen de afloop van het verhaal over Marco gaan bedenken.

Kern

De kinderen mogen kiezen voor een van de drie manieren om het verhaal af te maken

- Ze schrijven het verhaal op papier af, dit mag in tweetallen, maar kan ook individueel.
- Ze maken in tweetallen of individueel een stripverhaal. Het is belangrijk dat ze eerst nadenken over de dialogen die ze willen gebruiken. Daarna kunnen ze gaan tekenen.
- Ze mogen in tweetallen de dialogen uitbeelden. Ze moeten eerst zorgen dat ze het 'script' op papier hebben. Daarna mogen ze het uit gaan beelden.

Afsluiting

Het is de bedoeling dat ieder groepje de kans krijgt om te presenteren.

Tip: Neem de afsluitende les (zie volgende bladzijde) alvast met de leerlingen door, zodat elke leerling weet wat de bedoeling is. Te denken valt aan de volgende punten:

- Indeling van het lokaal
- Taakverdeling
- Volgorde van de verschillende onderdelen

Les 8

Introductie en inleiding

Deze les is de afsluitende les waarbij ouders en belangstellenden kunnen kijken naar de ontwerpen van de leerlingen.

Zorg dat alle benodigde materialen klaar liggen. (Zie bijlage, materialenlijst les 8)

Kern

Bepaal hoe u de klas in wilt richten. Een idee kan zijn om de decors (4) ruim halverwege de klas te zetten, met de zijdekaravaan op tafels daarvoor. Ervoor kan het publiek zitten/staan, erachter nemen de leerlingen plaats.

Zorg ervoor dat decors op de goede volgorde staan. Laat enkele leerlingen het bijbehorende verhaal bij het decor voorlezen. De andere leerlingen zorgen voor de muzikale omlijsting. Breng het karavaanlied ten gehore wanneer dit bij het verhaal aan de beurt komt.

Afsluiting

U kunt het project klassikaal afsluiten na de afsluitende middag/avond. Laat de leerlingen vertellen wat ze van het project geleerd hebben, wat ze goed vonden gaan en wat de volgende keer verbeterd zou kunnen worden. Stel de karavaan/decors tentoon in de klas, of laat ze door de leerlingen meenemen naar huis.

Tijdsplanning:

Les 1

Introductie	7 min.
Kern	30 min.
Afsluiting	5 min.

Les 2

Introductie	10 min.
Kern	60 min.
Afsluiting	5 min.

Les 3

Introductie	10 min.
Kern	60 min.
Afsluiting	5 min.

Les 4

Introductie	10 min.
Kern	45 min.
Afsluiting	10 min.

Les 5

Introductie	10 min.
Kern	60min.
Afsluiting	5 min.

Les 6

Introductie	10 min.
Kern	60 min.
Afsluiting	5 min.

Les 7

Introductie	10 min.
Kern	30 min.
Afsluiting	15 min.

Les 8

Afsluitende middag/avond voor ouders en belangstellenden

Materialen (I)

Les 1

- Bijlage: Figuur 1 → Afbeelding van de stad Xi'an
- Bijlage: Figuur 2 → Kaart 'Reizen van Marco Polo', zie bijlage.
- Bijlage: Deel 1 verhaal

Les 2

- Bijlage: Figuur 3 → Afbeelding kamelen
- Bijlage: Deel 2 verhaal
- Woordweb en groepsindeling les 1
- Benodigdheden karavaangroep:
 - Oude kranten
 - Behanglijm
 - Materiaal voor basisvorm figuur: ijzerdraad, karton, gaas, aluminiumfolie etc.
- Benodigdheden decorgroep:
 - Karton voor ondergrond (3D)
 - Zand, lijm, papier (3D)
 - Grote vellen papier (vellen flip-over) voor achtergrond (2D)
 - Ecoline, verf, stiften, waskrijt (2D)
- Instructieblad papier maché (Zie bijlage, les 2)
- Instructieblad decor (Zie bijlage, les 2)

Les 3

- Bijlage: Figuur 4 → Afbeelding van de Gele Rivier.
- Bijlage: Deel 3 verhaal
- Benodigdheden karavaangroep:
 - De gemaakte dieren van de vorige les
 - Mixer, behanglijm en stukjes krantenpapier voor het maken van papierpulp
- Benodigdheden decorgroep:
 - Karton voor ondergrond (3D)
 - Zand, lijm, papier (3D)
 - Grote vellen papier (vellen flip-over) voor achtergrond (2D)
 - Ecoline, verf, stiften, waskrijt (2D)
- Instructiebladen voor papiermaché (Zie bijlage, les 2)
- Instructiebladen decor (Zie bijlage, les 2)
- Vertel de leerlingen dat ze de volgende les eigen muziekinstrumenten mee mogen nemen.

Les 4

- Bijlage: Figuur 5 → Afbeelding van herberg
- Bijlage: Deel 4 verhaal
- Verschillende soorten muziekinstrumenten: bijv. trommel, triangel, schellenraam en melodie-instrumenten,
- Voorbeelden van de noten van de pentatonische toonladder.
- De melodie van Hoi yuk (Zie bijlage)

Materialen (2)

Les 5

- Bijlage: Figuur 6 → Afbeelding van Gobiwoestijn
- Bijlage: Deel 5 verhaal
- Benodigdheden karavaangroep:
 - De gemaakte dieren van de vorige les
 - Materialen die de kinderen kunnen gebruiken voor de bagage/aankleding van de karavaangroep. Te denken valt aan: stof, wol, klei, riet → om kleden/kleding en manden met producten van te maken.
- Benodigdheden decorgroep:
 - Karton voor ondergrond (3D)
 - Zand, lijm, papier (3D)
 - Grote vellen papier (vellen flip-over) voor achtergrond (2D)
 - Ecoline, verf, stiften, waskrijt (2D)

Les 6

- Bijlage: Figuur 7 → Afbeelding van Hoogvlakte van Tibet
- Bijlage: Deel 6 verhaal
- Benodigdheden karavaangroep:
 - De gemaakte dieren van de vorige les
 - Materialen die de kinderen kunnen gebruiken voor de bagage/aankleding van de karavaangroep. Te denken valt aan: stof, wol, klei, riet → om kleden/kleding en manden met producten van te maken.
 - Eventuele andere producten voor het maken van huisjes/bomen etc.
- Benodigdheden decorgroep:
 - Karton voor ondergrond (3D)
 - Zand, lijm, papier (3D)
 - Grote vellen papier (vellen flip-over) voor achtergrond (2D)
 - Ecoline, verf, stiften, waskrijt (2D)

Les 7

- Bijlage: Deel 7 verhaal
- Papier om op te tekenen en te schrijven
- Uitnodiging voor ouders en belangstellenden voor de afsluitende avond.

Les 8

- Alle gemaakte decors (4)
- De zijdekaravaan met haar benodigdheden
- Muziekinstrumenten
- Eventuele andere gebruikte bronnen of bijpassende informatie

BIJLAGEN: Informatie

Les 1: Introductie zijdekaravaan (aardrijkskunde/geschiedenis)

Verhaal deel 1: In de stad Xi'an

Het is nog vroeg in de ochtend, enkele vogels zijn al wakker. Het zonnetje schijnt voorzichtig over de bergtoppen rondom Xi'an. De eerste kamelen zijn al wakker en door het geluid wat ze maken wordt Marco ook wakker. Hij rekt zich eens flink uit. 'Waar ben ik?' vraagt hij zich af. 'In Xi'an natuurlijk! Met mijn vader mee op reis, door China!'

Marco's vader is een rijke koopman die van reizen houdt. Zijn vader is gek op de prachtige zijde, specerijen en juwelen die in China te vinden zijn. Deze koopt hij en neemt hij mee terug op reis naar Europa. Maar er is geen tijd om nog langer na te denken, want er moet gewerkt worden! Vlug staat Marco op, om alles klaar te maken voor het vervolg van de reis. Ga je mee op reis?

Les 2: Beeldende vorming

Verhaal deel 2: Op reis

Marco kijkt eens om zich heen. Waar kan hij mee beginnen? Hij ziet dat zijn vader al bezig is om de dieren te voeren. Hij besluit om de bagage netjes in te pakken, zodat het op de kamelen, ezels en ossen vervoerd kan worden. Hij stopt de kostbare zijde voorzichtig in de daarvoor gemaakte manden. 'Marco!' roept zijn vader, 'Ga eens samen met je broer eten kopen in de stad! Aan het begin van de middag zijn ze gereed om te vertrekken. De karavaan is gereed. Zijn vader rijdt op een paard voorop in de karavaan, Marco achteraan. Marco vindt dit de leukste plek van de karavaan, omdat hij alles kan zien. Voor zich ziet hij de tientallen zwaarbelaste kamelen, ezels, ossen en paarden. Zo gaat de zijdekaravaan door de stad Xi'an. Vol verwachting zit Marco op zijn paard. Ga je mee op reis?

Les 3: Beeldende vorming

Verhaal deel 3: Huang He, de gele rivier

Al snel zitten ze op de weg. Naast zich ziet Marco bijzondere gebouwen met allerlei punten eraan. Hij moet wel goed op blijven letten, want de weg waarover ze gaan is geen mooie, rechte, geasfalteerde weg. Kijk, het voorste paard struikelt bijna. Oppassen voor die kuilen dus! Na een poosje zijn ze uit de stad. Het gezoem van de stad laten ze achter zich. Nu komen ze meer op een open vlakte. Aan de kant ziet Marco grote heuvels, waar dichte struiken op groeien. Brr, hier kan hij beter niet alleen lopen. Hij heeft wel eens gehoord over struikrovers, zouden die in zulke struiken zitten? Marco kijkt weer vooruit naar de uitgestrekte vlakte. De kamelen sloffen en bijna een hele dag trekken zijn ook de ossen en ezels vermoeid. Ook de paarden gaan steeds langzamer lopen. ineens ziet Marco iets glinsteren in de verte. Als hij nog beter kijkt, ziet hij dat het de rivier is. "Pa, daar is het water!" roept hij. Maar vader had het ook al gezien. Hij geeft het sein om te stoppen. De vermoeide dieren komen tot stilstand en uiteindelijk staat de hele karavaan stil. Hier kunnen ze drinken en uitrusten. 'Zet de tenten maar op', zegt vader, 'dan trekken we morgenochtend over de rivier'.

BIJLAGEN: Informatie (2)

Les 4: Muziek

Verhaal deel 4: In de herberg

Alle dieren liggen rustig tussen de tenten. Ze hebben genoten van het frisse water uit de rivier. 'Kom op, ik heb een herberg gezien, daar gaan we lekker eten', hoort Marco zijn vader tegen de knechten zeggen. Een paar knechten passen op de dieren, de rest loopt met vader mee naar de herberg. Ook Marco en zijn broer zijn van de partij. De warmte van het vuur en de geur van lekker eten komt naar hun toe als ze de deur van de herberg open doen. Marco hoort ook geroezemoes als de deur opengaat. Af en toe een schaterlach. Ha, gezellig. Ze zitten net op hun plaats als de deur weer opengaat. Een groepje mensen met een paar kinderen komen binnen. Ze hebben allerlei instrumenten bij zich. Rondreizende muzikanten! Dat is altijd gezellig. Al gauw luisteren ze naar de prachtige Chinese muziek. Ook vertellen de muzikanten prachtige verhalen. Er wordt bier geschonken en het gaat er gezellig aan toe in de herberg. Buiten is het al helemaal donker. Marco gaapt achter zijn hand. Het is vast al erg laat, maar hij wil nog niet terug naar de tenten. Maar uiteindelijk stapt vader op en gaan ze terug naar de tenten. Marco ligt nog maar net of hij slaapt al. Dromend van de reis.

Les 5: Beeldende vorming

Verhaal deel 5: Gobi Woestijn

De volgende morgen worden ze al weer vroeg gewekt door de stem van vader. 'We hebben nog een lange reis te gaan mannen!' Alles wordt weer ingepakt en dan begint de tocht over de rivier. Dat valt niet mee. Er staat een sterke stroming. Een zucht van verlichting ontsnapt uit de keel van Marco als iedereen over de rivier is. Ook alle dieren staan veilig aan de andere kant. Als de zon hoog aan de hemel staat, sjokken ze al door de woestijn. Het is erg warm, Marco veegt het zweet van zijn voorhoofd. Dit is dus echt de woestijn. Wat een hitte. De kamelen lijken nergens last van te hebben. Maar bij de paarden ziet hij wel de tong uit hun bek hangen. Een uitgestrekte woestijnvlakte zien ze voor zich. Achter hen de rivier. Maar goed dat we extra water in de kruiken hebben gedaan, denkt Marco.

Les 6: Beeldende vorming

Verhaal deel 6: Hoogvlakte van Tibet

Hoe verder ze komen, hoe meer het gebied waardoor ze reizen veranderen. In de woestijn was het erg moeilijk om aan eten te komen, maar daar hadden ze nog eten over uit de stad Xi'an. Maar langzamerhand is dit eten opgebraakt. Ze zijn tenslotte ook al weken onderweg. Het landschap verandert ook steeds meer. Eerst ging hun reis door de woestijn, de Gobiwoestijn, maar nu wordt het gebied steeds vlakker. Marco weet het al, ze naderen de Hoogvlakte van Tibet. Daar zijn heel veel bergen te vinden. In het dal met aan twee kanten hoge bergen, zien ze wat water en een open vlakte. Dat is een mooie plaats om uit te rusten, denk Marco. En ja hoor, ze slaan hun kamp op. Eventjes uitrusten, én eventjes energie opdoen om de bergen over te gaan. Want Marco weet: dit gaat een heleboel kracht kosten voor de karavaan. Maar wat is de omgeving waarin ze uitrusten mooi! Prachtige bergen, met sneeuwtoppen omringen hen. Maar als Marco naar zijn vader kijkt, ziet hij een bezorgde blik op zijn gezicht. Want Marco's vader moet er wel voor zorgen dat zijn karavaan de bergen veilig overkomt!

BIJLAGEN: Informatie (3)

Les 7: Taal

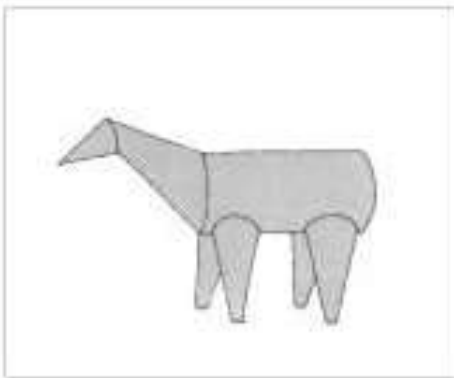
Verhaal deel 7: Een onverwachtse gebeurtenis

Marco zit op zijn kameel. Het op en neer wiegen van de kameel is hem net zo gewoon geworden als lopen op de grond. Achter hem sjokken de andere dieren, bepakt en bezakt. Hij hoort een angstig gebalk van een ezel, die struikelt of ergens achter blijft. Zijn broer jaagt hem op met een stok, zodat hij weer verder strompelt. Even later komt hij naast Marco rijden. Zachtjes neuriet hij het karavaanlied en Marco neuriet mee. Hij laat zijn ogen dwalen door de omgeving. Ze zijn begonnen aan de klim over de hoge bergen. 'Hé, Marco', zegt zijn broer, 'volgens vader is dit het gevaarlijkste gedeelte van de reis! Maar heb jij enig idee wat er in dit onherbergzame gebied kan gebeuren?'

Leerlingen vragen naar ideeën.

Marco kijkt peinzend om zich heen en denkt diep na. Hij grinnikt. 'Het enige wat ik me kan voorstellen is dat een kameel zijn poot breekt.' Opeens verstijft hij.

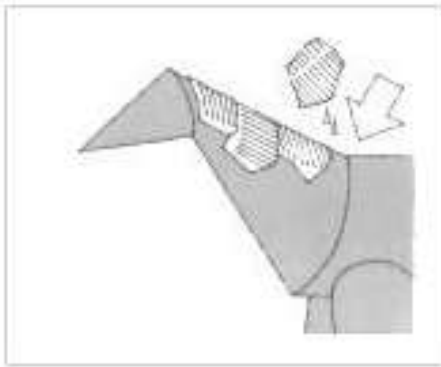
Werkblad PAPIER MACHÉ

STAP 1: Maak de basisvorm. Gebruik de materialen die aanwezig zijn.

Let op:

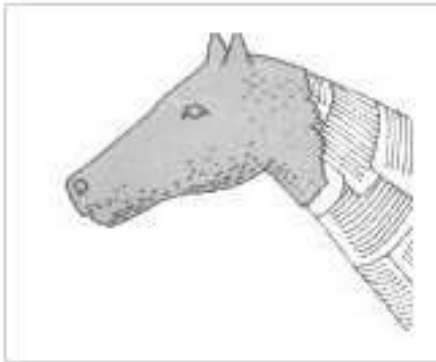
- Je figuur kan altijd opgevuld worden, maar er kan niets af.
- Het is de eerste vorm, hij moet nog mooi gemaakt worden!
- Kijk voor voorbeelden op de achterkant

STAP 2: Smeer gedeeltes van je figuur in met de lijm, plak daarover kranten, smeer daarover weer lijm.

Let op:

- Zorg dat alles beplakt wordt met krantenpapier.
- Laat het figuur goed drogen.

STAP 2: Maak papierpulp (lijm, gemixt met kleine stukjes krantenpapier). Met deze papierpulp kan je de details maken.

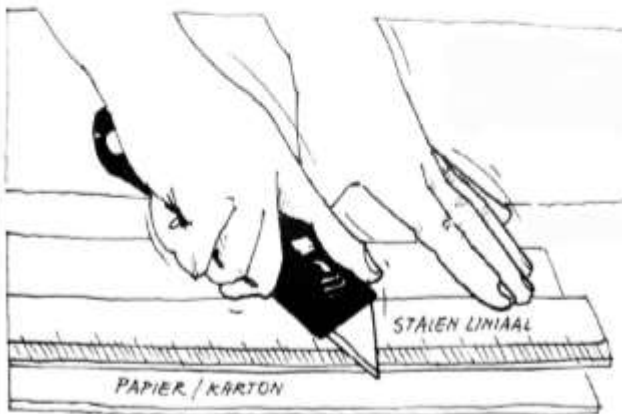
Let op:

- Je figuur kan altijd opgevuld worden, maar er kan niets af.
- Hoe je hem nu maakt, zo droogt hij ook op! Zorg dus voor mooie details.

Werkblad 3D en 2D

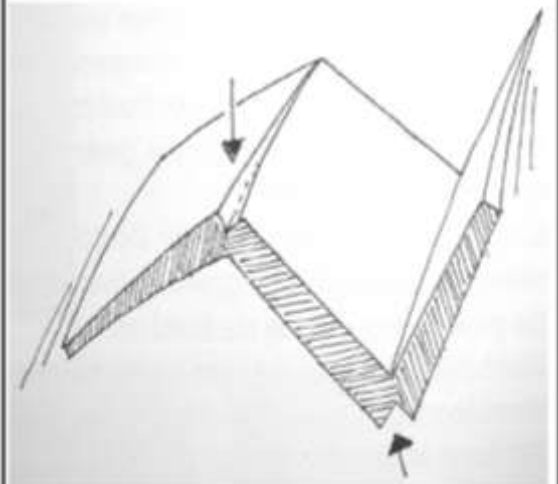
Snijden:

Karton snijden gaat het beste met een **stanleymes**. Snijd altijd langs een zware stalen liniaal. Dit noemen we een **snijlat**. Soms moet je twee tot drie keer snijden om door het karton heen te komen. Snij altijd op een **snijplaat** !!!

Ritsen:

Karton kun je niet vouwen. Karton moet je (in)ritsen. Ritsen is het door de helft of twee derde insnijden van karton. Ingeritst karton kan je wel goed vouwen.

Aftekenen:

Goed aftekenen is zeer belangrijk. Om alles precies te krijgen zoals jij het wil hebben moet je het eerst duidelijk aftekenen.

Benodigdheden:

POTLOOD (met scherpe punt) / LINIAAL / GEODRIEHOEK / PASSER / GUM

Hoi yuk

Karavaanlied maken met de noten: c, d, e, g en a

Uit China

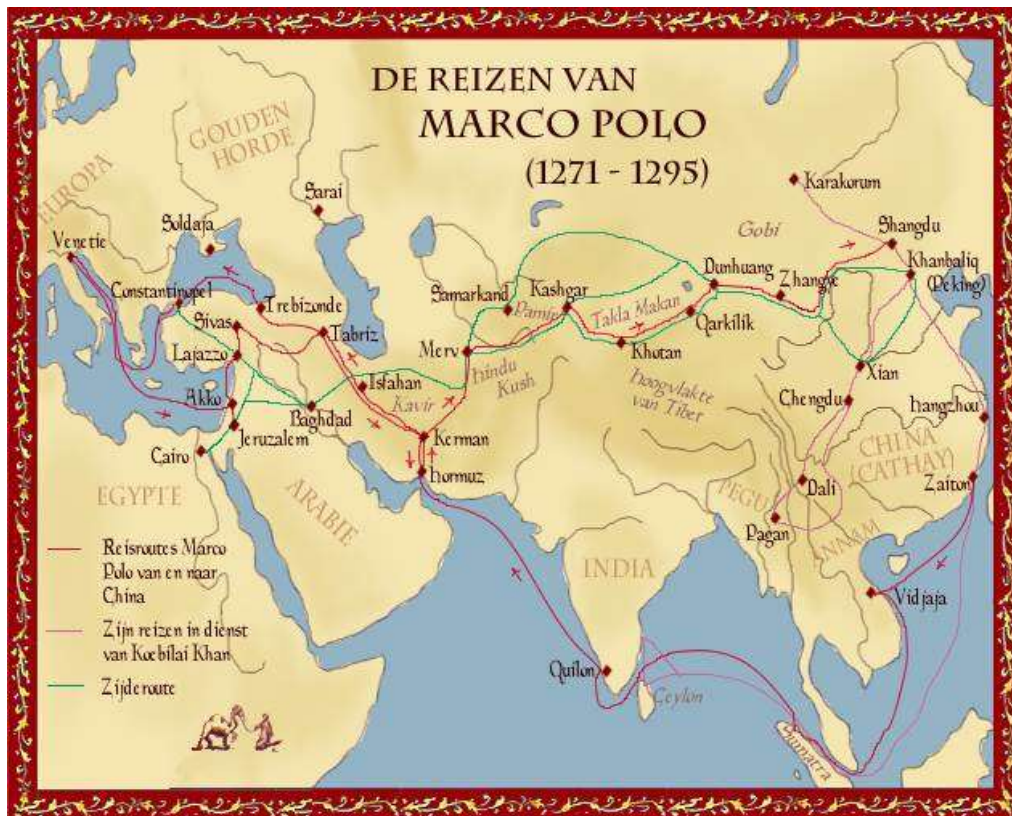

Zoek in de liedbundel Eigenwijs dit nummer op. Hierbij staat op welke manier de begeleiding vormgegeven kan worden.

BIJLAGEN: figuren

Figuur 1 Xi'an Les 1

Figuur 2 Kaart reis Marco Polo Les 1 Voor de aparte kaart met nummers van de reis: zie het losse blad (liggend)

Figuur 4: De Gele rivier

Figuur 5: Herberg les 4

Figuur 6: Gobiwoestijn, Les 5

Figuur 7: Hoogvlakte van Tibet, Les 6